

Introduktionsbrev till Socialdemokraternas skolgrupp ang. svar till ”rådslag” om skolan 2007 från Barnverket:

Vi i Barnverket är inte glada över att behöva finnas för att påtala att det finns stora problem inom verksamheterna förskola/skola/skolbarnomsorg i vårt land sedan andra hälften av 90- talet. Däremot är vi glada över att vi inte längre talar för döva öron, att våra iakttagelser delas av många och av Er idag. Detta ökar vårt hopp om att vi i framtiden inte ska behövas mer.

I detta vårt bidrag till ”rådslagsprojektet” lyfter vi i Del 1 fram idéer/tankar /krav som ”processats” fram en längre tid inom Barnverket, t.o.m. ”riksmöte, vt-07”, mot bakgrund av vår plattform, som finns i inledningen av denna del. I Del 2 presenteras några enskilda barnverkarens bidrag oredigerat. Vi vill på så sätt öppet redovisa vårt arbetssätt; Barnverket arbetar och fungerar alltid som en ”tankesmedja”, d.v.s. enskilda bidrag utgör underlag för ”processande” inför ställningstaganden.

Bland fördelar med de sammansmälta och processade ställningstagandena kan nämnas att de blir väl förankrade. Bland nackdelar finns att ”frön” till ”nytänkande” ibland försvinner /osynliggörs i det sammansmälta tänket. Därför behövs både och.

Vårt svar är att betrakta som ett dokument under arbete. Vi arbetar kontinuerligt med detta och fortsätter lyfta fram och konkretisera viktiga områden som vi gärna återkommer kring, där bl.a. fler av era frågeställningar kommer att rymmas. Även fortsättningsvis förmedlar vi gärna våra framprocessade ställningstaganden.

Vi önskar extra mycket väcka uppmärksamhet för frågan om föräldrars delaktighet, närmare bestämt upprättande av lokala styrelser med föräldramajoritet i skolan och förskolan.

Med hopp om en bra skol-/förskole-/skolbarnomsorgspolitik!

Stockholm, den 1 oktober 2007,

Barnverket

Barnverkets förslag till hur skolan/förskolan/skolbarnomsorgen kan bli bättre:

Del 1:

Barnverket, som är ett nätverk av föräldrar och engagerade vuxna, andra nätverk och föreningar, som vill förbättra barns villkor i förskola, skola och skolbarnomsorg, har som plattform och mål att varje barn inom dessa verksamheter ges reell möjlighet att må bra och utvecklas optimalt utifrån sina egna förutsättningar. Detta förutsätter en bra och likvärdig förskola, skola och skolbarnomsorg över hela landet.

Vi anser att detta uppnås genom att:

- staten och kommunerna följer gällande lagstiftning, läroplaner och FN:s deklARATION om barnets rättigheter
- resurser och förutsättningar i övrigt är så anpassade att verksamheterna reellt kan ge varje barn stöd att utvecklas optimalt och möjlighet att uppnå målen i gällande styrdokument

Vår erfarenhet säger att det fortfarande, trots högkonjunktur och lång tidsrymd sedan nuvarande styrdokument beslutades i början av 90- talet, finns väldigt många verksamheter inom förskola/skola/skolbarnomsorg i vårt land som inte motsvarar eller lever upp till de krav och riktlinjer som är beslutade och gäller. Vi i Barnverket anser att dessa brott mot gällande dokument är ytterst allvarliga.

FRÅGA 1:

Vårt svar på frågeställningen: ”Hur ser ni på den svenska förskolan? Var finns styrkorna och var är utmaningarna för framtiden?” är därför: Om direktiven i läroplanen för förskolan följs får vi en högkvalitativ förskola. Dokumentet i sig utgör en stor styrka, men bara om det efterlevs. En nödvändig och viktig utmaning för framtiden är således att se till att intentionerna i läroplanen för förskolan följs!

Vi anser att det är omöjligt att uppfylla dessa intentioner utan att minska antalet barn i förskolans barngrupper i väldigt många av landets förskolor och det i de flesta kommuner. Eftersom kommunerna inte förmår leva upp till denna grundförutsättning för bra förskoleverksamhet idag anser vi att det behövs nationella riktlinjer för barngruppernas storlek.

Utan tillräckligt många förskolelärare och barnskötare i förskolan går det inte heller att förverkliga intentionerna i läroplanen. Därför menar vi att även personaltätheten måste regleras med nationella riktlinjer, p.g.a. alltför många kommuner underskattar betydelsen av tillräcklig personaltäthet i förskolan idag.

Vi anser dessutom att det är hög tid att utsträcka arbetsmiljölagen till att omfatta även barn under sju år. Idag utsätts t.ex. alltför många barn för risk för bullerskador och tinnitus för livet i onödan.

Vi anser att alla barn ska erbjudas plats i tillräckligt bra förskolor. Därför är vårt svar på frågan: ”Vilka reformer tycker ni socialdemokraterna ska prioritera först? Allmän gratis förskola för alla 3-åringar, fortsatt sänkta avgifter, ökad personaltäthet och kompetens eller utbyggnad så att alla får plats där och när man så önskar?”: Allt ska prioriteras som syftar till att ge förutsättningar för förskole- verksamheten att leva upp till läroplanens riktlinjer och inga barn ska uteslutas. Måste rangordning ske bland reformerna måste i första hand en minskning av antalet barn i barngrupperna ske och personaltätheten öka i förskolorna. Barnverket anser dock att även en

avgiftsfri förskola för alla 3-åringar är viktigt för att alla barn ska uppmuntras ta del av en kvalitativt god förskola.

Både ur ett barnperspektiv och ur ett samhällsperspektiv måste barn få kosta. För framtiden är investeringar på barn oerhört lönsamma och tidiga satsningar är de allra viktigaste. Varje "förlorat" barn innebär ofta enorma kostnader för samhället, förutom förlorad arbetsresurs och onödigt mänskligt lidande både för barnet och för många i dess närhet!

Hur väl vi tar hand om våra barn idag avgör hur framtidens samhälle gestaltar sig!

Barnverkets prioriterade mål 2007 – 2008

Förskola

- *Minska barngruppernas storlek!*
- *Nationella riktlinjer för barngruppernas storlek och personaltäthet införs och efterlevs!*
- *Arbetsmiljölagen utsträcks till att även omfatta barn under sju år!*
- *Verka för ökade möjligheter att lokala styrelser med föräldramajoritet inrättas på alla förskolor!*

FRÅGA 2:

"Vilka insatser tycker ni är viktigast för att ge alla elever möjlighet att nå målen?"

Att se till att gällande läroplaner och kursplaner i samtliga ämnen efterlevs är det viktigaste. För att så ska ske måste det finnas tydliga signaler att inget annat tillåts. Så fungerar det definitivt inte idag och orsaker till detta är många. Barnverket anser att styrdokumentens intentioner är goda, så styrdokumentet behöver inte ändras.

Många undersökningar har visat att förståelsen för kunskapssynen och lärandet i enlighet med styrdokumentet fortfarande är mycket låg såväl bland skolfolk (personal och ledning) som bland brukarna (elever och föräldrar). Självfallet är förståelsen hos makthavare och bland allmänheten inte högre. Detta är mycket beklagligt men inte svårt att förstå om man betänker att styrdokumentet (som i flera avseenden väsentligt skiljer sig gentemot motsvarande tidigare styrdokument) beslutades gälla samtidigt som ansvaret för skolan överfördes till kommunerna och 90-talets besparingskrav förde med sig stora nedskärningar inom skol och omsorgsverksamheterna. Någon statlig upplysningskampanj eller omfattande fortbildningsverksamhet för personal existerade inte heller vid genomförandet av "den nya skolan", trots att läroplanskommittén tydligt uttalade att sådan implementeringssatsning krävdes, då skillnaderna gentemot "det gamla" var betydande.

Det finns en mängd åtgärder att vidta för att kompensera den olyckliga "timingen" av den nya svenska skolan. En verkkningsfull sådan åtgärd är att förankra "det nya" (som nu är mer än 13 år gammalt!) genom att skapa förutsättningar och regelsystem som underlättar och uppmuntrar lokala skolstyrelser med föräldramajoritet på varje enhet inom skola/förskola/skolbarnomsorg. Med de statliga styrdokumenterna som normerande regelverk kan då den lokala styrelsen samverka med ledning och personal på den enskilda enheten för uppfyllande av de statliga styrdokumentens krav. Tillsammans med utvidgad statlig kontroll kan detta system betydligt bättre än idag garantera likvärdighet både lokala enheter emellan och nationellt, oberoende av politisk majoritet

i kommunerna. I Nya Zeeland införde för övrigt socialdemokrater i slutet av 80- talet en omtalad ”ny skola” utifrån ett motsvarande system. För att föräldrar i samverkan med ledning och personal ska kunna uppfylla styrdokumentens krav måste föräldrarna per automatik sätta sig in i vad som gäller, d.v.s. förhålla sig och förstå styrdokumentens riktlinjer och intentioner. Detta blir då ett snabbt och verkningsfyllt medel för förankring av ”det nya”.

Med den statliga regleringen som ramverk innebär det att om t.ex. medel fattas för att alla barn reellt ska få det stöd hon eller han behöver för att utvecklas optimalt och få möjlighet att uppnå styrdokumentens mål, måste sådana resurser tillskjutas. Med andra ord; medel måste fördelas och ges efter verksamheternas och barnens verkliga behov och förutsättningar och inte efter schabloner som idag! Finansiering av detta (vem och hur det ska betalas) är en samhällsekonomisk fråga av sådan dignitet att den snarast måste lösas om vårt samhälle på sikt ska bli konkurrenskraftigt, d.v.s. ha en framtid överhuvudtaget!! Frågan är så viktig att den borde lösas i politisk konsensus, vilket för övrigt alltid gällt tidigare för skolfrågor i vårt land. Att försumma en så viktig produktionsfaktor som det mänskliga kapitalet blir förödande för alla!

Barnverket anser att en rejäl förstärkning av lärartätheten, minst motsvarande 1990- års nivå (=en ökning med 20 %) måste vara en självklar förutsättning för att ge alla elever möjlighet att nå målen i skolan.

Förutom traditionell personal som lärare anser Barnverket att varje barn för sitt välbefinnande på den egna enheten skall ha tillgång till specialpedagogiskt stöd, skolsköterska, skolkurator och skolpsykolog.

Barnverkets prioriterade mål 2007 – 2008:

Skola

- *Lev upp till alla barns rätt att gå ut skolan med minst godkänt i alla kärnämnen!*
- *Öka lärartätheten i skolan till 1990- års nivå (=en ökning med 20 %)!*
- *Varje barn skall på den egna skolan ha tillgång till specialpedagogiskt stöd, skolsköterska, skolkurator och skolpsykolog!*
- *Verka för ökade möjligheter att lokala styrelser med föräldra- och elevmajoritet inrättas på alla skolor!*

FRÅGA 5:

”Vad har fritids för roll? Under senare år har resurserna till fritids i de flesta kommuner nedprioriterats till förmån för mer resurser till själva klassrumsundervisningen. Hur ser ni på den prioriteringen?”

Barnverket anser att alla barn ska ha rätt till meningsfull skolbarnomsorg till och med tolv års ålder.

Även på området fritidshem bryter huvudmännen; stat och kommun, mycket grovt mot de riktlinjer som finns beskrivna i Lpo-94, där samma läroplan som gäller för den obligatoriska

skolan även ska gälla för skolbarnomsorgen. Om fritidshemmet inte existerar eller har en personaltäthet motsvarande en personal på trettio barn kan man fråga sig hur läroplanens krav ska tillgodoses. Att staten, trots skolverkets alarmerande rapporter låter dessa ”brott” fortgå och att kommunerna smiter undan sitt ansvar att ordna skolbarnomsorg så att intentionerna i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet kan tillgodoses, är obegripligt. För de flesta barn utgör fritidshemmet till och med årskurs 6 ett mycket viktigt komplement till skolan. Därför bör skolbarnomsorgen ses och behandlas som en del av skolan, just så som det avsågs när läroplanen (Lpo- 94) beslutades, d.v.s. som en viktig del i ”det livslånga lärandet”.

Barnverket anser att en ökning av personaltätheten på ”fritids” till 1990- års nivå (mer än en fördubbling!) är ett minimikrav!

Barnverkets prioriterade mål 2007 – 2008:

Skolbarnomsorg (”Fritids”)

- *Öka personaltätheten på fritids till 1990- års nivå (= en fördubbling)!*
- *Rätt till meningsfull skolbarnomsorg för alla barn till och med tolv års ålder!*

EFTERORD:

Barnverket betonar med kraft att mycket goda förutsättningar i själva verket finns idag för att skapa en skola, en förskola och en barnomsorg av mycket god kvalitet om sådana beslut tas som krävs.

Vi menar att marken i själva verket är väl förberedd nu; bakgrundskunskap finns och många, både barn/elever/ungdomar, föräldrar och personal har börjat inse fördelarna med ”de nya styrdokumenterna”. Vad som saknas är ledning och genomförandevilja på alla nivåer. Här krävs både politiskt mod och handlingskraft.

Att investera i barn = satsa på framtiden! Nedanstående reflektion summerar Barnverkets inställning i denna fråga:

”Av BV:s syn enligt ovan är det möjligt att någon skulle vilja klassa BV som en ekonomisk kravmaskin. Ja visst vi vill ha stora ABSOLUT NÖDVÄNDIGA satsningar på skola och barnomsorg. Vi kan ju inte år efter år stämpla ut 10 - 15% av de svenska skolbarnen. Det är egentligen en nationell skandal som inte blir sedd som en skandal därför att det är ett skeende som pågått så länge att de flesta blivit blinda för den. En jämförelse (något skruvad men värd att begrunda): Hur skulle det tas emot av kunderna om var tionde industriprodukt som kommer från tillverkning var obsolet?

Nu finns det dock en enorm skillnad mellan barn och produkter OCKSÅ vad gäller ekonomi. Barn är nämligen den enskilt mest lönsamma investering vi kan göra i samhället. Entydig forskning påvisar en lönsamhet i satsningar på barn som innebär pengarna tillbaka 4 - 9 ggr. Ytterst få andra investeringar i samhället ger en sådan pay-back.

Att denna satsning på barn inte sker har sannolikt en politisk förklaring som är ganska enkel: Pengarna börjar inte komma tillbaka förrän efter 7 - 8 år och det är politiskt en lång tid. Men i ett rådslag som socialdemokratin nu går in i så finns det en möjlighet att se långsiktigare och klokare. Och vilket är viktigt att påpeka det finns förutom den enorma samhällsvinsten en opinionsmässig vinst för det parti som vågar ta i denna fråga. Svenska folket vill nämligen till 75% ha en annan ordning när det gäller satsningar på barnen (visat i tre undersökningar 2001, 2003, 2005 av SAMBA samarbete för prioritering av barnen).”

Mats L

Del 2:

Följande mail har jag skickat till Socialdemokraternas rådslag om skolan den 9 september. Jag publicerar nu texten i efterhand och i anslutning till vår tankesmedja om skolan som mitt inlägg.

hej SAP 's skolpolitiker,

Tack för möjligheten att tycka till i skolfrågor. Jag vill ta chansen att framföra några tankar. Jag skriver i egenskap av

- ständigt engagerad i barn och ungdomsfrågor sen jag själv var barn
- förälder till barn i skola (år 4 och 6)
- engagerad förälder i Barnverket sedan Barnverkets start 2000.
- själv yrkesverksam på bl.a. skolor och förskolor som handledare för pedagoger. Jag handleder runt kommunikation, värdegrund, elever i behov av särskilt stöd, språkutveckling, musik, arbetslagsutveckling och organisationsutveckling. Handleder även skolledare och tjänstemän och handläggare på kommunnivå i vissa sammanhang.

Det går förstås inte att i ett mail ta ett helhetsgrepp på skolan och förskolan så jag lyfter några punkter som jag tror är eftersatta i debatten och som därmed utgör en praktisk (och politisk) möjlighet att faktiskt göra skillnad!

Skolbarnomsorgen / Fritidshemmen. Ingen del i skolan har skurits ned så radikalt under -90-talet, och fritids är den del i skolan som ännu inte börjat repareras efter de svarta åren. Personaltätheten har mer än halverats. Skolverket sågar kommunernas sätt att driva fritids i rapport efter rapport (senast i vintras igen) – men inget har ändå gjorts åt saken. Jan Björklund har inte visat frågan något intresse alls hittills. Verksamheten är, med skolverkets egna ord, i bästa fall att betrakta som trygg barnpassning. Alla pedagogiska ambitioner är satta på undantag. Läroplanens intentioner ligger på hyllan. Min egen erfarenhet från några Stockholmsskolor är än värre: det händer att barnens vardagsmiljö på fritids i mina ögon snarare är övervägande destruktiv. Ett hårt klimat med för få vuxna som inte räcker till, höga ljudnivåer och trånga lokaler. Även e-brev från medlemmar i Barnverket i hela landet genom åren har återspeglat en dålig fritidshemsmiljö. Spelar det någon roll då? Min övertygelse är att en rejäl upprustning av Fritidshemmens verksamhet så att man kan ge personalen möjlighet att arbeta som de pedagoger dom är (eller ska vara) är en kungsväg mot både höjd måluppfyllelse och förbättrat klimat på många skolor. Med 1 anställd på 8 barn (1990 års nivå) kan personalen arbeta med barnen i grupper och fungera som både kunskaps- och social resurs för barnen. Oavsett om man arbetar strukturerat (arbetsgrupper i

estetiska ämnen eller fördjupningsgrupper i språk, läsläsning, tjejgrupp, utflykter...) eller mer "fritids-fritt" (deltar i barnens lekar och aktiviteter, finns till hands och går in när det behövs, finns som resurs för barnens egna initiativ etc) kommer all den kvalitativa pedagog-elev kontakten detta innebär göra skillnad. Det handlar om flera timmar per eftermiddag som tas till vara pedagogiskt istället för att som idag "bara klaras av" (1 anställd på 18,5 barn).

Jag anser att fritidspedagogerna ska få ett mycket klart pedagogiskt uppdrag, fortbildning, pedagogisk planeringstid i samma utsträckning som lärarna och regelbunden handledning. De träffar barnen stora delar av skoldagen, de är nyckelpersoner för barnens sociala utveckling, trygghet och trivsel i skolan. Områden som skulle kunna utvärderas lätt i samband med en ökad satsning på fritids är förstas arbetsklimat, mobbningsfrekvens, konflikthantering men också barns språkutveckling och resultaten i kunskapsämnena kan kontrolleras. Frivilliga "Läxstugor" för säg år tre-sex skulle vara en uppskattad verksamhet för många barn som inte har någon bra läxhjälp hemma att vänta. Högläsningssgrupper. Naturvetenskapsgrupper (med lekfullt experimenterande t.ex.). Idrott och lek. Musik, dans, bild och teater. Om pedagogernas personliga intressen fick tas till vara och utvecklas skulle mycket högkvalitativ verksamhet genereras. Det sker redan idag, där eldsjälarnas krafter ändå räcker till trots barngrupper på 30-50 barn och obefintlig planeringstid, men det skulle kunna blomstra under andra förutsättningar. Obs! Jag är övertygad om att en satsning på fritids ska vila på samma pedagogiska grundsyn som idag: förskolans pedagogik ska in i skolans tidiga år. Det finns ingen inbyggd motsättning mellan lek och kunskap, tvärtom. Fritidspedagogerna ska ingå i gemensamma arbetslag med lärarna för att underlätta och utveckla samarbete.

I dag går barnen i 10-12 årsåldern på de flesta håll i mycket liten utsträckning till den fritidsverksamhet som pliktskyldigt erbjuds någonstans i kommunen. Detta är en följd av skollagens ramar på området. Jag menar att skolbarnomsorg av hög kvalitet skulle finnas tillgänglig på alla skolor (eller åtminstone i direkt närhet) för alla barn upp till år 6. Det finns så många vinster med detta att det skulle betala sig direkt. Mina egna barn går hem efter skolan från år 4 nästan veckans alla dagar. Det blir datorn, tv:n, centrum eller ensamlek. Tycker det är för tidigt.

Kulturskolornas roll kunde man också fundera över i det här sammanhanget, kunde kulturskolans uppgift bli tydligare och deras pedagoger komma in i skolan och jobba med alla barn på fritidstid? Ska rent av en nationell satsning på kulturskolor göras? Mycket talar för det. Det finns forskning som visar att de estetiska ämnena bidrar stort till barnens kunskapsutveckling.

Skolledning. Min erfarenhet är att många skolledare ägnar för mycket tid till personalfrågor och administration och för lite tid till pedagogisk utveckling, verksamhetsutveckling och uppföljning. Man är "förvaltare, inte förvandlare". På stora skolor arbetar kanske hundratals personer så det tar tid... Skolledningar behöver avlastas, kontrolleras, handledas och utbildas. Hur kan diskuteras förstas. Jag har några tankar. Delat ledarskap är intressant att utveckla, finns idag på skolor redan och verkar fungera bra vad jag känner till. Jag tror för min del att demokratin bör och kan utvecklas på skolor: många beslut som idag automatiskt ligger i rektors knä kunde

lika gärna ligga hos andra. Det är en traditionell och hierarkisk organisation som bör förändras på många håll. Pedagogerna kan ta större ansvar, få större ansvar. Givetvis med motsvarande tillskott av tid (något som inte är gällande idag när pedagoger åläggs nya uppgifter). Och så finns aktörer utanför skolan som kan ta del: varför inte göra som i Nya Zeeland där man infört styrelser med föräldramajoritet ("Board of trustees") på landets samtliga skolor (man har hållit på i ca 15 år och det verkar fungera bra). Här stärks ju föräldraengagemanget i skolan generellt utöver att ledningsfunktionen utvecklas, vilket är ett stort plus i sig.

Föräldramedverkan. In med föräldrar och anhöriga i skolan! Se dessa som resurser och partners. Fortbilda alla pedagoger och skolledare i detta hänseende: Det gäller utformande av rutiner för kontakter, föräldramöten, att ta hjälp av föräldrar tidigt när det finns ordningsproblem, använd föräldrars kunskapsbank i undervisningen, använd föräldrars frivilliginsatser inom skolbarnomsorgen etc. etc. Det finns många goda exempel som kan vara utgångspunkt för utbildningsinsatserna. På många skolor är det dock illa ställt på området, pedagoger lever kvar i en gammal vi – dom känsla gentemot föräldrar och anhöriga. Visst – många föräldrar vill, kan eller orkar inte ta del. Men många gör det och det är bra nog. Och när man ser att det ger positiva resultat och är roligt kommer allt fler att ta del. Det handlar mycket om formerna; i Skärholmen och Tensta där jag jobbar har jag t.ex. sett hur man med rätt enkla medel kunnat öka närvaron på föräldramöten från ca 10-20 % till kanske 50-60% och ännu mer ibland.

Så hänvisar jag till punkten ovan: ta fasta på skolans uppdrag att utveckla demokratin och medborgarmedverkan. Satsa på att utveckla skolstyrelser med stort föräldrainflytande! Jag tror på det, tror att det tar tid men att det är en reform som på sikt kommer innebära väldigt mycket bra för skolan. Här gäller det att ha lite politiskt mod och våga satsa långsiktigt! Varför inte börja med att göra en rejäl studie av hur man arbetat i Nya Zeeland? Och ge Myndigheten för skolutveckling / Skolverket ett förnyat uppdrag att arbeta offensivt på området, tillsammans med föräldrarnas organisationer.

Några avslutande kortkommentarer:

Jan Björklund har helt rätt i ett avseende: satsa mest på de tidiga åren. Jag håller med honom om att omfördela från gymnasiet och neråt. Men han missar bara en sak: förskolan utgör de tidigaste åren. Här behövs mer resurser för att generellt skapa trygga barn som mår bra och klarar skolan senare. Mindre barngrupper! (se Barnverkets riktlinjeförslag). Se till att arbetsmiljölagen gäller även barnen i förskolan! Tillgång till handledning, specialpedagoger och fortbildning och höjd status i förskolläraryrket så att rekryteringen inte går om intet (som den riskerar idag).

De skriftliga omdömena som nu införs måste sekretessbeläggas för obehöriga!

Tack för ordet!

mvh

Vill haka på Ulf Jederlunds sista kortkommentar: ”De skriftliga omdömena som nu införs måste sekretessbeläggas för obehöriga”

Jag har goda erfarenheter från bl. a personalutbildning och motivationskurser för arbetssökande att göra ömsesidiga kontrakt för förändringsarbete.

Jag anser därför att införandet av **individuella utvecklingsplaner (IUP)** är ett bra hjälpmedel för undervisningen, och det tydliggör mål och vägar för hur och vad eleven och lärarna ska jobba med tillsammans i olika ämnen. Som Myndigheten för skolutveckling säger i slutrapport till regeringen. (Dnr 2005:250 + Dnr 2006:180) IUP betonar vikten av ”formativ” bedömning *för* lärande i s t f bedömning *av* lärande =betyg.

Det är också värdefullt att IUP utarbetas i samarbete mellan elev, lärare och föräldrar. Men det kräver kompetens och engagemang av både lärare och föräldrar för att det ska bli bra och meningsfullt. Det behövs kurser och träning i hur man skriver dessa omdömen, gärna med lärare och föräldrar samtidigt.

Det är egentligen en grannlaga och nästan omöjlig uppgift att formulera IUP i en så konstruktiv form att det inte kränker eleven eller avslöjar för mycket om en elevs svårigheter och tillkortakommanden. Därför är det svårt att förstå varför dessa skriftliga omdömen ska vara offentlig handling och ska kunna läsas av vem som helst, även långt senare. Det borde förbli ett arbetsmaterial och en privatsak mellan de berörda.

Läs mer i Skolverkets publikation

Den individuella utvecklingsplanen (Best nr: 05:920)

Skolverkets allmänna råd och kommentarer för arbetet med att upprätta individuella utvecklingsplaner för alla elever

Dessutom

- vill jag stryka under allt som Ulf J skriver ovan om att verkligen satsa stort och skapa en meningsfull och **högkvalitativ skolbarnomsorg/fritidshemsverksamhet** för barnen ända upp till 12-årsålder. Samhället har inte råd att släppa alltför unga barn att i stor utsträckning ta hand om och sysselsätta sig själva flera timmar varje dag. Skolverket lämnade senast vid nyår en starkt kritisk rapport om hur dåligt fritids fungerar i många kommuner. Men frågan är om det blir någon ändring ändå så länge Skolverket saknar sanktionsmöjligheter.

- Likaså behöver **arbetsmiljön i förskolan** utformas så att den kan bli godkänd för både barn och vuxna. Helt oacceptabelt med för stora barngrupper, för hög ljudnivå, pressad personal.

- Om vårdnadsbidrag införs behöver det kompletteras med **öppna förskolor och föräldracirklar**.

- Bygg ut verksamheter med **Klassmorfar och andra extra vuxna i skolan.**

hälsar

Dorothy Béen, bekymrad Barnverkare och bonusfamor

Hej!

FÖRSKOLAN

En viktig punkt som försvunnit i debatten är förskolepedagogernas framsteg.

någon borde försvara pedagogernas framsteg, bl.a. med att stärka barns självkänsla.

Sveriges barn börjar skolan då de börjar förskolan. Bevara förskolepedagogiken så långt upp i åldrarna det är möjligt.

EMPATI, ARBETSRO OCH LÄRANDE

Det behövs krafttag, samarbete och engagemang för att motverka mobbning och destruktivitet i skolan.

Frågan är hur vi uppnår trygghet och arbetsro utan att göra avkall på barnets ökade värde och pedagogernas framsteg.

Barn idag är uppfostrade på olika sätt, en del har lärt sig samarbeta och tänka själva medan andra är uppfostrade enbart genom uppmaningar. Och alla har fått olika mycket kärlek och träning i att förstå konsekvenser av sitt handlande.

I vissa fall kanske det är nödvändigt att motverka mobbning med tyngdpunkt på tydliga regler och gränser. Där får man lägga tid på att lära barnen att förstå konsekvensen av sitt handlande. Medan i andra fall finns det större möjlighet att uppnå ömsidig respekt genom elevinflytande och kamratstödjarverksamhet.

Kan det vara så att olika barn, grupper och situationer kräver olika metoder? Kan det vara så att man behöver skifta pedagogik beroende på barngruppens storlek och sammansättning?

Att det som uppbringar kreativitet i en grupp kan skapa passivitet och stök i en annan (uppfattas rött)? Att tydliga ramar och förutsättningar ger nödvändig förståelse och motivation i en grupp men leder till passivitet och stök i en annan (uttråkad)? Att det som ger nödvändig ordning i en grupp kan upplevas som hämmande och kränkande i en annan?

Destruktiva elever som avvisas från lektioner ska få stöd och hjälp att förstå konsekvensen av sitt handlande – empati och framtidstro.

Flexibelt lärande, med respekt för alla barns begåvning och nivå..

MOBBNING

Ang. flytt av den mobbade som jag anser vara en tydlig och i vissa fall nödvändig konsekvens och sanktion, se ovan.

Den mobbade får upprättelse och kan själv välja när den vill möta mobbaren för att försöka nå försoning.

Det måste dock säkerställas att hon eller han blir trygg, fri och lycklig, även utanför skolan. Den mobbade ska få den rehabilitering som krävs. All mobbning har bakomliggande orsaker och orsakerna måste också lösas.

OMDÖME I UPPFÖRANDE

För vissa barn och dess föräldrar är det säkert nödvändigt och en start på förändring. MEN det är väldigt mycket en föräldrafråga. Kräv och jobba för att fler föräldrar tar ansvar. Ta med föräldrarna på kvarsittning.

Lärarna ska ha rätt att ge omdöme i hur eleven fungerar i skolan. Jag tror dock på så lite fokus som möjligt på detta omdöme. Det finns där och läraren måste ta till det vid behov. Men i 80% av fallen står det utan anmärkning. Uppförande är subjektivt på alla sätt och vis och elever kan bli kränkta av omdömet mycket bra om de förväntar sig excellent. Det är inget eleverna ska behöva oroa sig, så tillvida de inte kränker eller förstör. Prata gärna med t ex BRIS om detta.

I lågstadiet var jag rädd att jag skulle få gå om. Det var så främmande för alla vuxna att ingen tog min oro på allvar. (Jag gick ut med 4.7 i nian.) Flera barn kommer med största sannolikhet oroa sig helt i onödan för ett omdöme i uppförande. MEN för vissa barn är det en absolut nödvändighet och hjälp om dess föräldrar och lärare har ett skriftligt omdöme att diskutera utifrån. Vilket kanske underlättar att söka vidare hjälp, t ex om föräldrarna inte fungerar tillräckligt.

Återigen, det behövs olika metoder och pedagogiker beroende på barn.

ÖVRIGT

Jag tror att barnen skulle vinna mycket om alla avstod ifrån prestige och retorik kring flum- respektive militärskola utan inser att det behövs flera metoder för att möta dagens barn.

Värdegrundsfrågor

Ökad självkänsla

Barnen får det dock inte bättre av att media använder skolan som en bricka i ett politiskt spel där man selektivt väljer ut positiva och negativa aspekter beroende på vad antas som gynna det egna partiet. Med flera förenklade och övertygande förklaringar som går stick i stäv blir det förvirrande och svårt att som förälder veta hur man ska stötta sitt barn i skolan. Gynnar inte barnen.

Johan Lindholm, Partille

Hej!

Jag är såväl förälder till barn inom förskolan som lärare inom grundskolan. Jag anser att man måste göra något åt de stora barngrupperna inom förskolan. Kanske sätta ett maxtak? Vad gäller grundskolan bör den göras statlig

igen. Småkommuner har svårt att ordna en bra skola för barnen. Svårt såväl ekonomiskt som att hitta kompetent personal. Vad gäller kompetent personal bör lärarnas löner höjas rejält, annars får vi aldrig de mest kompetenta till oss. Krav måste ställas på barnen. Vi vill inte ha en 'flumskola'. Där måste S skärpa sig. Socialdemokraternas tidigare skolpolitik har mest blivit flum. Det är t ex bra att stökiga barn numera kan flyttas från en skola till en annan utan föräldrars tillåtelse. Stökiga barn ska inte tillåtas förstöra för andra. Det finns mkt att skriva om skolan. Detta är några tankar.

M v h,

Jeanette Jinnestrand

Jag tycker att det är helt groteskt att elever kan flyttas mot föräldrarnas vilja och det grundar jag på att dessa elever får inte sina rättigheter uppfyllda, de får tex inte assistenter trots att föräldrarna bönar och ber utan man väljer istället att vänta ut eleven till dess att han/hon kan anses omöjlig att ha kvar på skolan! Fy skäms på dessa lärare och rektorer, ni borde ha lönen halverad!

Lena

Hej!

Jag har funderat kring hur man skulle kunna åtgärda de "skol – problem" som, i mitt tycke, många gånger tyvärr beskrivs både förvirrande och missvisande i den offentliga debatten, inte minst i media, vilket är ett stort problem i sig eftersom kunskapsspridning är en av medias viktigaste uppgifter. Onekligen finns stora problem i skolan i dag i Sverige, men det finns också mycket som är bra. Detta märks det inte mycket av i det offentliga samtalet. Förvånande är att så mycket tyckande förekommer utan helhets sammanhang.

Har dels som lärare, men framförallt som förälder och barnverkare, sökt förklaringar till de iakttagelser jag gjort både i min profession och som brukare och opinionsbildare. Utifrån dessa iakttagelser har en bild sakta vuxit fram som svar på frågan: Varför är det som det är?

Den modell för lösning av skolans problem som jag skisserar nedan härrör och grundar sig på denna verklighetsbild.

En vilja har uppstått att försöka göra något åt det som är problem i det som inte är som det borde.

Idéerna och iakttagelserna nedan framförs mycket komprimerat.

FÖR LYCKAD SKOLSATSNING KRÄVS:

Strategiskt arbete* för helhetssyn** i konsensusanda*** så långt som möjligt.

*) Genomtänkt plan för förverkligande (sjösättning) av den skola/förskola man vill genomföra, riktad mot hela samhället; allmänhet, makthavare, personal och brukare (med makthavare menas folkvalda i riksdag, regering och motsvarande på övriga nivåer i den representativa demokratin, marknaden, media och de fria domstolarna), d.v.s. upplysning, utbildning etc..

**) För att projekt/idéer ska kunna förverkligas måste delarna (lösningarna på mikronivå) rymmas och vara i överensstämmelse med helhets- ”tänket” / visionerna realistiskt, värderings- och idémässigt.

***) Politisering av skol-/ omsorgsområdet är av ondo då kontinuitet och samverkan mellan olika grupper behövs för att satsningen ska lyckas.

Användande* av de styrdokument** som finns och gäller fullt ut***.

*) Okunnighet och/eller omedvetenhet om styrdokumentens intentioner är fortfarande hinder för ”användningen” av dessa.

**) Med styrdokument menas: Lpo-94 med tillägg -98, Lpf-94, skollag som behöver uppdateras, skolförordning likaså, samt FN:s barnkonvention.

***) Sjösättningen av de nya styrdokument ”smygvägen” på 90- talet visar sig idag i form av en förvirrande beskrivning av en skola i kris, vilket bromsar den positiva förändringsprocessen mot ökad måluppfyllelse i verkligheten.

Minskad hierarkisk styrning* och ökad likvärdighet** inom skolsektorn genom slopat kommunalt huvudmannaskap*** till förmån för lokal brukarmakt**** utifrån statliga ramar*****.

*) Platta organisationer är mer i linje med idéer om delaktighet, samverkan och engagemang.

**) För jämlikhet och jämställdhet krävs nationell likvärdighet gällande kvalitet inom utbildning/omsorg, vilket ska garanteras av statliga ramar och av statlig kontroll.

***) Det dubbla huvudmannaskapet för skola/omsorg (stat, kommun) har skapat många problem i såväl verkligheten som inom lagstiftning (t.ex. märktes detta i senaste skollagsförslaget vad gäller ansvarsfrågorna). Kommunala fritidspolitiker mäktar ofta inte uppdraget/ansvaret för ett så stort område som skola/omsorg, vilket istället kan medföra tjänstemannastyre.

****) Lokala skolstyrelser med föräldramajoritet är en av byggstenarna i den lyckade skolsatsningen på Nya Zeeland, ”Morgondagens skola”.

*****) Skolsatsningen på Nya Zeeland är uppbyggd på ett system där lokala styrelser och skolor styrs och granskas enbart och direkt av den statliga nivån, som anger ramar i styrdokument.”

Eva Datta, Stockholm

”En sak som jag tycker Barnverket borde driva mer är arbetsmiljön i skolan och barnens skyddsombud. I våra prioriterade mål och i dokumentet pratar vi om förskolan men inte skolan. Jag kört hårt med det lokalt i mitt barns skola eftersom jag anser att det är

eftersatt och att mycket ryms inom det området. Det är också helt snett idag att det är personalens skyddsombud som även skall se till de mindre skolbarnens arbetsmiljö. Förutom en fysisk skillnad på ca 1m i höjd så är det inte helt oproblemiskt för skyddsombudet att främja barnens intressen i skolmiljön. Det är också svårt för små barn att ha åsikter och veta vad man kräva i elevråd eller liknande. Jag tycker att här skall skolhälsovården ha en stark koppling till arbetsmiljöfrågorna, kanske också någon annan utsedd person som kan företräda eleverna."

Jonas Andersson, Stockholm

Hej Niklas Ekdahl! (debattinlägg som svar på ledare i DN, dec. 2005)

Tack för din engagerade skrivning om skolan. Själv är jag engagerad förälder och arbetar med förskolefrågor och skolfrågor i Barnverket (www.barnverket.nu). Som yrkesverksam arbetar jag dessutom dagligen med fortbildning och handledning i förskola och skola. Arbetar t.ex. mycket med handledning av pedagoger runt specialpedagogik, språkutveckling och skolutveckling i Stockholms förorter och kranskommuner.

Jag håller med om flera av de saker du poängterar som huvudproblem. Men, precis som många andra och som du själv också påpekar att många gör, drar du några förenklade slutsatser i ditt "program för världens bästa skola". Jag vill diskutera detta. Skolans problematik är komplexare än så nämligen:

1. Det jag håller med dig om är hur katastrofalt det är att alla de barn som behöver extra stöd inte får det. Verkligheten på många skolor är så krass att de flesta barn som behöver extra stöd inte får det alls i nämnvärd omfattning. Av den anledningen att de blivit så många, och p.g.a. nedskärningar hela 90-talet och alltjämt; generellt på skolan, specifikt på specialpedagoger och på elevvård. Givetvis ställer detta till det för alla på skolorna.
2. Håller även med om arbetsmiljöns betydelse, ett uttryck för skolans låga status. Sak samma med pedagogernas löner och arbetsvillkor. Jätteviktigt!
3. Håller definitivt med om att förskolan (ack så viktig!!! De stora barngrupperna, stressen och personalens känsla av att inte kunna jobba pedagogiskt, att se alla barn... *skapar* nya, oroliga barn med skolsvårigheter varje dag) och skolan måste få kosta mer, ta ökad del i BNP. För min del höj gärna skatten om jag vet att pengarna hamnar rätt, men visst om du klarar det utan skattehöjning är det fantastiskt!
4. Vad jag inte håller med dig om, eller rättare sagt vad som är en stor populistisk missuppfattning som du "går på" enligt mitt sätt att se det, är betygssystemet. Det finns stor mängd internationell skolforskning, men mig veterligen inte något därur som påvisar att det ena eller det andra betygssystemet är att föredra, den ena eller den andra frekvensen på betyg bättre eller sämre, eller vid vilket skolår de lämpligast bör inträda, relaterat till bra skolresultat. Det finns bra skolresultat i skolor med alla sorters betygssystem, så även dåliga. Att lyfta betyg som en huvudingrediens i att lyfta skolan i Sverige vittnar inte om insatthet i skolfrågor utan mer om att man lyssnat lite för mycket på enkla lösningar lanserade av populistiska politiker. Att tre av fyra elever svarar ja på er fråga är en annan sak. Hade skolan fungerat lika dåligt som den gör och du frågat om vi skulle ta bort betygen för att göra bättre, hade svaret kanske blivit detsamma? Så var det t.ex. när jag gick i högstadiet. Hela skolan

åkte in till stan från förorten och demonstrerade mot betygen! (Jag tror inte vi hade rätt vi heller)

5. "Låt alternativen blomma". Ja visst – men det är inte lätt! Erfarenheter från Stockholm förskräcker, samtidigt som de förtjusar. Segregationen och klassklyftorna skolor emellan bara ökar, och fort går det. Andelen barn som far illa och misslyckas i förortsskolorna är oroväckande stor. Det utanförskap som detta skapar gör att en "fransk" utveckling är närmare än vad vi kanske fattar... Om vi ska fortsätta försvara satsningen på friskolor måste det göras väldigt tydligt att alla skolor ska ha samma förutsättningar och regler. Alla skolor ska vara öppna för alla barn. Så är det inte idag. Friskolorna skall vara med och ta ansvar för att det i varje kommun och område skall finnas minst en högkvalitativ skola i närområdet. Etableringen av skolor måste kontrolleras på något vis, lokalisering styras. Detta är inte lätt, men att låta bli att ta i problemet är värre!
6. Det finns stora skolfrågor / skolproblem som inte nämns överhuvudtaget i debatten men som jag är säker på skulle vara smarta bidrag till höjd måluppfyllelse. Ta skolbarnomsorgen t.ex. Här har personaltätheten försämrats med 140% (från en vuxen på 8 barn till en vuxen på 18 barn) sedan -90!!! De pedagogiska ambitionerna i verksamheten är totalt satta på undantag (läs Skolverkets egna utvärderingar). Detta är också skandal Niklas! Med pedagogiska och psykosociala effekter. En pedagogledd fritidsverksamhet kunde ge ett fantastiskt viktigt bidrag till språkutveckling inte minst. Och det viktiga arbetet med värdegrundsfrågorna skulle hanteras här "automatiskt" på fritidstiden. Idag får lärarna stoppa in "livskunskapen" på skolschemat. Motverka mobbing och förebygga relationsproblem, uppförandeproblem på skolan... Allt detta är tanken med skolbarnomsorgen, som utgör halva skoldagstiden för många barn! Men vi "kastar den i sjön" med barngrupper på 40 – 100 barn på två, tre, fyra vuxna som sliter ut sig som brandkår, konfliktlösare och mellanmålstanter. Istället för att jobba med pedagogiskt innehåll (lek, skapande, gruppverksamheter, läxhjälp...) som man är utbildad för.

Ulf Jederlund,

medlem i föräldranätverket Barnverket, yrkesverksam som handledare i skolan.

Diskussion december –januari 2006/2007 inför presskonferenser med Svenskt Näringsliv, som handlade om kvalitetsmått i skolan: Uppföljning av kvalitet, Vad är kvalitet?

Hej!

Jag upprepar samma budskap igen.

De här punkterna 1-3 (och ev 4 + 5) skulle jag vilja fokusera på i Göteborg.

1. Påvisa sambandet mellan psykisk och fysisk ohälsa som barn och senare i livet sjukskriven, sjukpensionär som ung vuxen. Stöd av bl a Peter Währborg. Har någon av er en bra formulering.
2. Barngruppernas storlek och personaltäthet är bland de viktigaste måtten på kvalitet i skola och förskola. Liksom tillgången på skolhälsovård, kuratorer och barnpsykologer.

Har Lotta hittat BV-dokumentet som stödjer detta? Ta annars stöd av att BRIS/TEMO rangordnade skolorna efter antal elever per skola, lärartäthet och andel elever behöriga till gymnasieskolan.

Betyg är bara ett av många måttetal. Det handlar om vad barnen presterar. Vi efterfrågar kvalitetsmått som kan mäta hur barnen mår.

3. Kommunen ska synliggöra ovan kvalitetsmått. Vi föräldrar har rätt att få reda på vilka förutsättningar som gäller inom resp. skola.

(Om ovan kvalitetsmått blir synliga ökar medvetenheten hos föräldrar vilket förhoppningsvis leder till fler påtryckningar, men det behöver man ju inte ta i TV).

4. JMF ovan kvalitetsmått med BRIS Vuxengaranti. I och med skolplikten (att alla barn nås) anser jag att kan vara bäst att fokusera på skolan. Alla barn borde ha rätt till en Vuxen kontaktperson. Att de känner att det finns någon att vända sig till som de litar på och har förtroende på. Behovet kan uppstå plötsligt och kanske då mamma och pappa inte är mottagliga, beroende på exempelvis egen sorg / stor konflikt.

Konsekvenser vid för få kuratorer/skolsköterskor/elevvårdsassistenter: bekymmer och problem växer sig lättare stora, vilket i vissa fall kan leda till destruktivt beteende, droger, självdestruktivitet etc. Det är viktigt att kuratorn etc. är välkänd, finns tillgänglig på skolan och har tid då barnet vill/vågar prata om sitt problem eller bekymmer. Många barn väljer ofta att vända sig till en vuxen inom skolan för att få stöd eller hjälp.

5) Koppla in på spåret med långsiktighet, att investera i barnen ger pengar tillbaka (rapporten exceptional returns, som Lotta mejlade ut), vi måste ha en hållbar utveckling även när det gäller barnen.

Har någon av er kort och bra formulering på detta?

VAd tror ni om det?

Hälsningar Johan

Martin Stockenstrand <martin.stockenstrand@telia.com> skrev:

Bra kommentarer, Johan! Jag tycker också att man kan vara kritisk till den förenklade politiken som diskuteras utan att hänvisa till folkpartiet och Björklund. Det bra om vi kan undvika att hamna i något partipolitiskt dike. Dessutom är det bra om vi kan säga hur det ska vara i stället, alltså vara lösningsorienterade.

Ett råd till alla som ska vara med på måndag. Fokusera på ett eller högst två budskap. Ex. för stora barngrupper, eller för lite personal, eller för dålig kvalitet, eller vad som känns mest relevant. Beskriv läget, berätta vilka konsekvenser det får för barnen och berätta om hur det skulle vara i stället = lösning och vilka positiva effekter som skulle vinnas. Om det blir frågor från journalister, upprepa samma budskap gång på gång. Ni behöver inte ha svar på allt, säg bara det ni vet och har tacksägelse för. Eventuellt be att få återkomma med faktaunderlag.

Koppla gärna in på spåret med långsiktighet, att investera i barnen ger pengar tillbaka (rapporten exceptional returns, som Lotta mejlade ut), vi måste ha en hållbar utveckling även när det gäller barnen.

Om detta och annat kan vi prata mer om kl. 19.00 i kväll!

/Martin

Ärende: SV: Re: VB: INFÖR Presskonferens

Hej!

Tack Ulf! Här kommer vidare tankar.

Ett komplement till det Ulf skriver om kvalitetsmått:

Jag önskar att politiker skiljer på vad barnen presterar (betygspoäng) och hur de mår.

Ett barn kan prestera mycket bra betyg trots att det mår dåligt.

se även http://www.barnverket.nu/blogg_wp/?p=12

Ang. kritik av Folkpartiets skolpolitik.

I stort håller jag med Ulf och jag tycker att det är rätt att kritisera den, men jag funderar på om man ska göra det på presskonferensen. Det finns trots allt en del som stödjer FPs förenklade och populistiska skolpolitik (t ex att flytta på mobbaren, mer befogenheter till läraren - rätt att ta mobilen osv.) Och för att inte avfärdas av den gruppen tänker jag att man kan trycka mer på de andra argumenten för en bättre skola, t ex vikten av andra kvalitetsmått än betyg, se

Ulfs mail. Det krävs lite av lyssnaren för att ta till sig ” *I grunden tror vi på barns inneboende lust och förmåga att lära och utvecklas av egen drivkraft - utan bestraffningar, piskor och morötter.*” **och inte bara lyssna till Vi är inte förtjusta i Leijonborg och Björklunds skolpolitik.** Men det är möjligt att jag underskattar lyssnarna.

Jag vill inte hamna en diskussion där man förväntas ta ställning till om man förespråkar "Björklunds eller Baylans linje". Att någon journalist gör om barnverkets syfte och mål till en partipolitisk fråga. Risken kan vara större nu, då alliansen precis vunnit valet efter 10 år i opposition.

Givetvis ska man inte bortse från att kritisera för att man är rädd att kopplas ihop med höger/vänster. Men jag bedömer det som en risk att det kan nyttjas i partipolitiskt syfte och den typen av artiklar är i allafall jag trött på.

Om vi får frågan i Göteborg vad vi anser om Björklunds linje i Göteborg kommer jag nog att vara diplomatisk och svara att den behöver kompletteras med mer resurser till förebyggande arbete; resurser till antimobbningprogram - utbildning av personal, fler kuratorer, skolsköterskor, elevvårdsassistenter och handlingsplaner och uppföljning och stöd till de barn som blir mobbade och mobbar. T ex, det barn som blivit mobbad behöver en massa stöd även då mobbaren är borta. Prata igenom ilska, skuld känslor, rädsla osv. Hela klassen behöver extra stöd. Jag har inte hört Björklund prata om detta.

Det krävs en gemensam storsatsning som står över alla partipolitiska ideologier. Jag är dock osäker på hur man når fram med det budskapet. Jag hänvisar åter till det Martin skrev

” Vi i barnverket tycker att det är viktigt och bra med jämförelser som ska vara lätta att förstå och hitta på kommunernas webbplatser. Men det vi också kan lyfta fram är hur viktigt det är med föräldrainflytande. Att föräldraföreningar får vara med och utveckla de kvalitetsmått som tas fram. Här kan man ju påpeka det absurda i att göra koppling mellan pengar och betygsresultat som ett mått på kvalitet. Vi, tillsammans med barnläkare och forskare, påpekar att barngruppernas storlek och personaltäthet är bland de viktigaste måtten på kvalitet i skola och förskola. Liksom tillgången på skolhälsovård, kuratorer och barnpsykologer. ”

BRIS/TEMO rangordnade skolorna efter antal elever per skola, lärartäthet och andel elever behöriga till gymnasieskolan.

se även http://www.barnverket.nu/blogg_wp/?p=11

Hälsningar Johan

Pia Enochsson, Peter Fagerlund på Myndigheten för skolutveckling har i en debattartikel framfört kritik mot att ranka skolor efter genomsnittsbetyg. Jag instämmer och efterlyser ett fokus på hur barnen mår och inte enbart på vad de presterar.

Kan de kommuner med skolor som presterar bäst betyg till lägsta pris garantera att de ger barnen en etisk och social fostran? Att alla barn nås i samtal kring demokrati och barns rättigheter? Att de motverkar mobbning och grogrund för främlingsfientlighet? Att de ser och hjälper alla "duktiga flickor" och "osynliga barn"? Och tänker de beslutande i kommunerna på att ett barn kan prestera mycket bra resultat trots att det mår dåligt, t ex prestationsbenägna med ätstörningar?

Projektet "Bästa Barnkommun 2001-2004" rankade kommunerna bl.a. efter hur skolorna arbetar med FN: s barnkonvention. En fråga riktad till eleverna var: "Finns det mobbning på din skola?" En fråga riktad till politikerna var "Använder ni er av FN: s barnkonvention om barns rättigheter när ni fattar ekonomiska beslut?". BRIS/TEMO rangordnade skolorna efter antal elever per skola, lärartäthet och andel elever behöriga till gymnasieskolan. De här undersökningarna tillsammans med jämförelsetalen, andel högskoleutbildade lärare, antal barn per skolkurator, psykolog, sköterska, elevvårdsassistent etc. och betyg enligt Salsa-jämförelsen säger betydligt mer om hur att det är att vara barn och elev på en skola.

I Partille lutar sig kommunstyrelsen på jämförelsetalet kostnad/betygspoäng samt de egna enkäterna som anses visa goda resultat. Enkätresultaten visar att 20 % av barnen har blivit mobbade och endast hälften av barnen i årskurs 8 har fått hjälp då de vänt sig till en vuxen inom skolan. Det går inte komma runt att mobbningen hänger samman med skolans brist på vuxna och resurser. Personalen räcker helt enkelt inte till, trots sitt engagemang och sin kompetens! En satsning på barnen lönar sig, även ekonomiskt. Socialtjänsten för barn och ungdomar kostar dubbelt så mycket i Partille (3.7% av kommunens totala kostnad) som i Kungsbacka (1.9%).

Det här med kvalitetsredovisningar: det kanske största problemet är när de görs och visar på dålig kvalitet men ändå ingen tar ansvar för att förbättring sker, som vi påtalat ofta och som nu blivit högaktuellt igen med skolverkets nya utredning som kom häromdagen som sågar fritids igen. Vad ska vi med den utvärderingen till om ingen bryr sig den här gången heller?! Skolverket generalsågade fritids redan 2001-2002 men inget har hänt - Ska det bli samma visa igen är väl en bra fråga till ministern på måndag? Då fokuseras en av våra priofrågor och vi har gjort nytta.

De kvalitetsmått vi är intresserade av tänker jag är: barngruppers storlekar, personaltäthet, personalens utbildningsnivå, elevvårdsresurser, stöd till elever med särskilda behov (allas rätt, men uppfylls sällan!), arbetsmiljö, möjlighet att påverka som förälder, elevernas psykosociala hälsa (vem mäter den?!), måluppfyllelse relativt förutsättningar... Lyft allt detta som motvikt / komplement till betygsresultat som det ofta enbart fokuseras på.

Sen kanske man kan hinna få med några ord om att BV tror på ökad föräldramedverkan som väg till höjd måluppfyllelse! Och varför inte

en kommentar om att BV inte tror på Björklunds hårdare-tag linje. Här några rader om det senare jag skrev i morse i ett annat mejl:

"Vi är inte förtjusta i Leijonborg och Björklunds skolpolitik. I grunden tror vi på barns inneboende lust och förmåga att lära och utvecklas av egen drivkraft - utan bestraffningar, piskor och morötter. Den syn på relationer och samarbete i skolan mellan vuxna och barn och den kunskapssyn och barnsyn som Björklunds linje speglar är en annan än den som genomsyrar skolans styrdokument, och som Barnverkets plattform ju bygger på - "genomför styrdokumentet!" Om Björklunds politik får förändra styrdokumentet allt för mycket är det dags för BV att ändra formulering..."

Tja, det var lite mina tankar, använd det ni känner för - eller inte alls.

Lycka till - jag tänker på Er.

Mvh Uffe Jederlund